

687**USTAWA**

z dnia 6 grudnia 1996 r.

o zmianie ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz o zmianie niektórych ustaw.

Art. 1. W ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 1996 r. Nr 47, poz. 211, Nr 100, poz. 459 i Nr 106, poz. 496) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1:

a) w pkt 2:

— skreśla się wyrazy „z zastrzeżeniem art. 26 ust. 1,”

— lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) nie nabyła prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu pro-

wadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej nie pobiera zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub wychowawczego,”

— w lit. f) po wyrazach „obowiązkowi ubezpieczenia społecznego” dodaje się wyrazy „, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,”

— po lit. h) dodaje się lit. i) w brzmieniu:

„i) nie uzyskuje miesięcznie dochodu w wysokości przekraczającej połowę najniższe-

- go wynagrodzenia, z zastrzeżeniem lit. d),”
- b) w pkt 4 skreśla się wyrazy „wynagrodzenie lub dochody uzyskane z tytułu zatrudnienia albo innej pracy zarobkowej wykonywanej w okresie posiadania statusu bezrobotnego oraz”,
- c) po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:
„5a) dodatku szkoleniowym — oznacza to kwotę wypłaconą bezrobotnemu w okresie szkolenia obejmującego przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych,”
- d) po pkt 18 dodaje się pkt 18a w brzmieniu:
„18a) pożyczce szkoleniowej — oznacza to pożyczkę udzieloną bezrobotnemu na sfinansowanie kosztów szkolenia podejmowanego bez skierowania rejonowego urzędu pracy na to szkolenie,”
- e) pkt 21 otrzymuje brzmienie:
„21) robotach publicznych — oznacza to zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac zorganizowanych przez organy samorządu terytorialnego, administracji rządowej lub instytucje użyteczności publicznej oraz organizacje statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, sportu i turystyki, opieki zdrowotnej oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych lub środków instytucji, organizacji, spółek wodnych i ich związków,”
- f) pkt 22 otrzymuje brzmienie:
„22) szkoleniu — oznacza to przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie, podwyższenie kwalifikacji zawodowych lub naukę umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia,”
- g) skreśla się pkt 24;
- 2) w art. 2 w ust. 3 skreśla się wyrazy „uprawnieni do przeprowadzania badań lekarskich pracowników na podstawie odrębnych przepisów”;
- 3) w art. 5:
a) w ust. 1 w pkt 10 na końcu dodaje się wyrazy „z uwzględnieniem potrzeb lokalnego rynku pracy”,
b) skreśla się ust. 2;
- 4) w art. 6:
a) w ust. 1:
— w pkt 3 na końcu dodaje się wyrazy „i innych świadczeń pieniężnych,”
— po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
„3a) przyznawanie i wypłacanie osobom uprawnionym zasiłków przedemerytalnych, świadczeń przedemerytalnych oraz innych świadczeń pieniężnych,”
- b) w ust. 2:
— pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:
„2) przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu, wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku, dodatku szkoleniowego, stypendium, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
3) obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, dodatku szkoleniowego, stypendium, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego oraz kosztów szkolenia,”
— skreśla się pkt 4;
- 5) w art. 7 w ust. 2 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
„3a) opiniowanie zasad i kryteriów przyznawania przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej, z funduszy będących w jego dyspozycji, środków na dofinansowanie programów i przedsięwzięć realizowanych w ramach zadań statutowych przez instytucje i organizacje na rzecz bezrobotnych oraz młodzieży wchodzącej na rynek pracy,”;
- 6) w art. 8 w ust. 2:
a) w pkt 4 wyraz „opiniowanie” zastępuje się wyrazami „składanie wniosków i wydawanie opinii w sprawach dotyczących”,
b) w pkt 8 skreśla się wyrazy „i umarzania”;
- 7) w art. 9 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. Rejonowe rady zatrudnienia opiniują kryteria refundowania kosztów szkolenia, o których mowa w art. 15 ust. 5.”;
- 8) w art. 12 w ust. 5 liczbę „7” zastępuje się liczbą „5”;
- 9) w art. 13 w ust. 3:
a) skreśla się pkt 2,
b) w pkt 3 po wyrazach „Funduszu Pracy” dodaje się wyrazy „lub Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych”,
c) pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) nie stawiała się w rejonowym urzędzie pracy w wyznaczonym terminie i nie powiadomiła w ciągu 5 dni o uzasadnionej przyczynie tego niestawienia; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres 3 miesięcy od dnia niestawienia się w rejonowym urzędzie pracy,”
- d) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) odmówiła poddania się badaniom lekarskim mającym na celu ustalenie zdolności do pracy; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres 3 miesięcy od dnia tej odmowy,”;
- 10) w art. 14:
a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) inicjują i finansują szkolenia bezrobotnych oraz przyznają i wypłacają dodatki szkoleniowe,”
b) w pkt 6 kropkę zastępuje się przecinkiem i po pkt 6 dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

- „7) inicjują i realizują inne zadania przewidziane w ustawie oraz w odrębnych przepisach.”;
- 11) w art. 15 w ust. 5 wyrazy „50 pracowników” zastępuje się wyrazami „20 pracowników” oraz skreśla się wyrazy „, po zasięgnięciu opinii rejonowej rady zatrudnienia”;
- 12) w art. 16:
- a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1. Dodatek szkoleniowy przysługuje bezrobotnemu w okresie odbywania szkolenia, na które został skierowany przez rejonowy urząd pracy.
2. Wysokość dodatku szkoleniowego wynosi miesięcznie 20% zasiłku, o którym mowa w art. 24 ust. 1.”,
- b) ust. 4—8 otrzymują brzmienie:
- „4. Osoba, która z własnej winy nie ukończyła szkolenia, obowiązana jest do zwrotu kosztów szkolenia, chyba że powodem nieukończenia szkolenia było podjęcie zatrudnienia.
5. Osobom pobierającym zasiłki w okresie odbywania szkolenia przysługują, na zasadach przewidzianych dla pracowników, świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych powstałych w związku ze szkoleniem oraz w drodze do i z miejsca szkolenia.
6. Świadczenia, o których mowa w ust. 5, z wyjątkiem renty inwalidzkiej lub rodzinnej, wypłacane są przez rejonowy urząd pracy na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, po sporządzeniu protokołu okoliczności i przyczyn wypadku przez zespół powypadkowy jednostki szkoleniowej lub po stwierdzeniu przez państwowego inspektora sanitarnego choroby zawodowej.
7. Osobom nie pobierającym zasiłku w okresie odbywania szkolenia przysługuje odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku ze szkoleniem oraz w drodze do i z miejsca szkolenia.
8. Jednostka szkoleniowa obowiązana jest ubezpieczyć osobę, o której mowa w ust. 7, od następstw nieszczęśliwych wypadków.”,
- c) skreśla się ust. 9;
- 13) po art. 16 dodaje się art. 16a w brzmieniu:
- „Art. 16a. 1. W celu umożliwienia podjęcia zatrudnienia wymagającego szczególnych kwalifikacji, rejonowy urząd pracy może na wniosek bezrobotnego udzielić mu pożyczki na sfinansowanie kosztów szkolenia do wysokości czterokrotnego przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu podpisania z nim umowy.
2. Pożyczka, o której mowa w ust. 1, jest nieoprocentowana, a okres jej spłaty może wynosić do 18 miesięcy od ustalonego w umowie dnia zakończenia szkolenia.
3. W przypadku wykorzystania pożyczki na inne cele niż określone w umowie, niepodjęcia lub nieukończenia szkolenia, pożyczka podlega bezzwłocznemu zwrotowi w całości, wraz z odsetkami ustawowymi. Odsetki ustawowe ustala się także od kwoty pożyczki nie spłaconej w terminie.
4. Przepis art. 15 ust. 3 stosuje się odpowiednio.”;
- 14) w art. 18:
- a) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
- „5a. Umowa zawarta z osobą, o której mowa w ust. 1 pkt 2, może przewidywać dokonanie przez rejonowy urząd pracy zwrotu do 80% udokumentowanych kosztów szkolenia, konsultacji lub doradztwa dotyczących podejmowanej działalności, poniesionych w okresie do 6 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki, w kwocie nie przekraczającej jednak przeciętnego wynagrodzenia.”,
- b) skreśla się ust. 8;
- 15) w art. 20 po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:
- „6. Minister Pracy i Polityki Socjalnej może, w drodze rozporządzenia, określić rejon administracyjny (gminy) nie uznane za zagrożone szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym, w których, na zasadach określonych w ust. 4, mogą być refundowane rzeczowe koszty organizacji robót publicznych.”;
- 16) po art. 22 dodaje się art. 22a w brzmieniu:
- „Art. 22a. 1. Rejonowy urząd pracy może zawrzeć z pracodawcą umowę przewidującą zrefundowanie poniesionych kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego.
2. Kwota zrefundowanych składek, o których mowa w ust. 1, nie może przekroczyć trzykrotnej wysokości najniższego wynagrodzenia obowiązującego w dniu spełnienia warunków wymienionych w ust. 3.
3. Refundacja następuje w przypadku, gdy:
- 1) pracodawca zatrudnił skierowanego bezrobotnego w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy oraz
- 2) po upływie 12 miesięcy zatrudnienia umowa o pracę będzie nadal umową o pracę na czas nieokreślony.”;
- 17) w art. 23:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnemu za każdy dzień kalendarzowy po upływie 7 dni od dnia zarejestrowania się we właściwym rejonowym urzędzie pracy, z zastrzeżeniem art. 27, jeżeli:

- 1) nie ma dla niego propozycji odpowiedniego zatrudnienia, skierowania do prac interwencyjnych, robót publicznych lub na utworzone dodatkowo miejsce pracy oraz
- 2) w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zarejestrowania, łącznie przez okres co najmniej 365 dni:
- a) był zatrudniony i osiągał wynagrodzenie w kwocie co najmniej najniższego wynagrodzenia; w okresie tym nie uwzględnia się okresów urlopów bezpłatnych trwających łącznie dłużej niż 30 dni, z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 2,
 - b) wykonywał pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą, jeżeli osiągał z tego tytułu dochód w wysokości co najmniej najniższego wynagrodzenia,
 - c) wykonywał pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo współpracował przy wykonywaniu tych umów, jeżeli podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej najniższego wynagrodzenia,
 - d) podlegał ubezpieczeniu społecznemu lub zaopatrzeniu emerytalnemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy, jeżeli podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub zaopatrzenie emerytalne i Fundusz Pracy stanowiła kwota wynosząca co najmniej najniższe wynagrodzenie,
 - e) wykonywał pracę w okresie tymczasowego aresztowania lub odbywania kary pozbawienia wolności, jeżeli podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej najniższego wynagrodzenia,
 - f) wykonywał pracę w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub w spółdzielni kółek rolniczych (usług rolniczych), będąc członkiem tej spółdzielni, jeżeli podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej najniższego wynagrodzenia,
 - g) opłacał składkę na Fundusz Pracy w związku z zatrudnieniem za granicą u pracodawcy zagranicznego,
- b) w ust. 2:
- liczbę „180” zastępuje się liczbą „365”,
- pkt 3 otrzymuje brzmienie:
- „3) pobierania renty inwalidzkiej, świadczenia rehabilitacyjnego oraz przypadające bezpośrednio po ustaniu zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej albo zaprzestania prowadzenia pozarolniczej działalności — okresy pobierania zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub opiekuńczego, jeżeli podstawę wymiaru tych zasiłków stanowiła kwota w wysokości co najmniej najniższego wynagrodzenia,”,
- pkt 4 otrzymuje brzmienie:
- „4) nie wymienione w ust. 1 pkt 2, za które opłacana była składka na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy lub zaopatrzenie emerytalne i Fundusz Pracy, jeżeli podstawę wymiaru składki stanowiła kwota wynosząca co najmniej najniższe wynagrodzenie.”,
- c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnym zwolnionym z zakładów karnych i aresztów śledczych, zarejestrowanym w okresie 30 dni od dnia zwolnienia, jeżeli suma okresów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i w ust. 2, przypadających w okresie 18 miesięcy przed ostatnim pozbawieniem wolności, oraz wykonywania pracy w okresie pozbawienia wolności wynosiła co najmniej 365 dni. W przypadku pozbawienia wolności w okresie pobierania zasiłku, po zwolnieniu z zakładu karnego lub aresztu śledczego przysługuje prawo do zasiłku na okres skrócony o okres pobierania zasiłku przed pozbawieniem wolności i w trakcie przerw w odbywaniu kary.”;
- 18) w art. 24:
- a) w ust. 1:
- po wyrazie „złoty” dodaje się wyraz „miesięczny”,
- wyrazy „3 i 5” zastępuje się wyrazami „2 i 3 oraz 6a”,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
- „2. Bezrobotnemu, którego łączne okresy zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, pozarolniczej działalności, wymienione w art. 23 ust. 1 pkt 2, oraz okresy, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1, 2 i 4, zwane dalej «okresem uprawniającym do zasiłku», wynoszą do 5 lat, przysługuje zasiłek w wysokości 80% kwoty zasiłku określonego w ust. 1.”,
- c) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:
- „3. Bezrobotnemu, którego okres uprawniający do zasiłku wynosi co najmniej 20 lat, przysługuje zasiłek w wysokości 120% kwoty zasiłku określonego w ust. 1.
4. Do okresu uprawniającego do zasiłku, od którego zależy wysokość i okres pobierania zasiłku, zalicza się również okresy urlopu bezpłatnego, udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących, opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych, a także okresy niewykonywania pracy przed dniem 8 czerwca 1968 r. stanowiące przerwę w zatrudnieniu spowodowaną opieką nad dzieckiem:
- 1) w wieku do 4 lat — w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie z okresami, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 2 — bez względu na liczbę dzieci — do 6 lat,

- 2) na które ze względu na jego stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny przysługuje pielęgnacyjny zasiłek rodzinny — dodatkowo do 3 lat na każde dziecko.”,
- d) skreśla się ust. 5 i 6,
- e) w ust. 6a skreśla się wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 3”,
- f) w ust. 7 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Zasiłek za niepełny miesiąc ustala się dzieląc kwotę przysługującego zasiłku przez 30 i mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych przypadających w okresie, za który przysługuje zasiłek.”,
- g) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:
„7a. Przepis ust. 7 stosuje się odpowiednio do dodatków szkoleniowych, zasiłków przedemerytalnych, świadczeń przedemerytalnych i stypendiów, o których mowa w art. 37d ust. 1.”,
- h) ust. 8 otrzymuje brzmienie:
„8. Uprawnionym do zasiłku, dodatku szkoleniowego, stypendium, zasiłku przedemerytalnego oraz świadczenia przedemerytalnego przysługują odsetki ustawowe, jeżeli rejonowy urząd pracy z przyczyn niezależnych od uprawnionych osób nie dokonał ich wypłaty w terminie.”;
- 19) w art. 25:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Okres pobierania zasiłku, z zastrzeżeniem ust. 5, 8, 11 i 12, wynosi:
- 1) 6 miesięcy — dla bezrobotnych zamieszkałych w okresie pobierania zasiłku na obszarze działania rejonowego urzędu pracy, jeżeli stopa bezrobocia na tym obszarze w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku nie przekraczała przeciętnej stopy bezrobocia w kraju,
 - 2) 12 miesięcy — dla bezrobotnych zamieszkałych w okresie pobierania zasiłku na obszarze działania rejonowego urzędu pracy, jeżeli stopa bezrobocia na tym obszarze w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku przekraczała przeciętną stopę bezrobocia w kraju,
 - 3) 18 miesięcy dla bezrobotnych:
 - a) zamieszkałych w dniu nabycia prawa do zasiłku oraz w okresie jego pobierania na obszarze działania rejonowego urzędu pracy, jeżeli stopa bezrobocia na tym obszarze w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku przekraczała 2-krotnie przeciętną stopę bezrobocia w kraju, oraz posiadających jednocześnie co najmniej 20-letni okres uprawniający do zasiłku lub
 - b) którzy mają na utrzymaniu co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat, a małżonek bezrobotny jest także bezrobotny i utracił prawo do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania.”,
- b) skreśla się ust. 3—4a,
- c) w ust. 5 skreśla się wyrazy „i 3”,
- d) skreśla się ust. 6 i 7,
- e) w ust. 8 wyrazy „1 i 3, 5 i 7” zastępuje się wyrazami „1 i 5”, po wyrazach „pkt 1—4” dodaje się wyrazy „i ust. 3” oraz skreśla się wyrazy „oraz o okres pobierania zasiłku szkoleniowego w przypadku nieukończenia szkolenia z własnej winy”,
- f) skreśla się ust. 9 i 10,
- g) ust. 11 otrzymuje brzmienie:
„11. Bezrobotny, który w okresie posiadania prawa do zasiłku utracił status bezrobotnego na okres krótszy niż 365 dni z powodu podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, pozarolniczej działalności lub uzyskiwania dochodu w wysokości przekraczającej połowę najniższego wynagrodzenia miesięcznie i zarejestrował się w rejonowym urzędzie pracy jako bezrobotny w ciągu 7 dni od dnia ustania zatrudnienia, zaprzestania wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności lub osiągnięcia dochodu przekraczającego połowę najniższego wynagrodzenia miesięcznie, posiada prawo do zasiłku na czas skrócony o okres pobierania zasiłku przed utratą statusu bezrobotnego.”;
- ‘h) w ust. 12 liczbę „180” zastępuje się liczbą „365”,
- i) skreśla się ust. 13;
- 20) art. 26 otrzymuje brzmienie:
„Art. 26. Bezrobotny jest obowiązany zawiadomić w ciągu 5 dni rejonowy urząd pracy o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub pozarolniczej działalności oraz o zaistnieniu innych okoliczności powodujących utratę statusu bezrobotnego albo utratę prawa do zasiłku.”;
- 21) w art. 27:
- a) w ust. 1:
— skreśla się pkt 1,
— pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem w rejonowym urzędzie pracy rozwiązał stosunek pracy (stosunek służbowy) za wypowiedzeniem albo na mocy porozumienia stron, chyba że porozumienie stron nastąpiło z powodu upadłości, likwidacji pracodawcy lub zmniejszenia zatrudnienia z przyczyn dotyczących pracodawcy,”
— w pkt 4 wyrazy „u ostatniego pracodawcy” zastępuje się wyrazami „w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem się w rejonowym urzędzie pracy”,
- b) w ust. 2 w pkt 1 wyrazy „pkt 1—3” zastępuje się wyrazami „pkt 2 i 3”;
- 22) w art. 28:

- a) ust. 1—3 otrzymują brzmienie:
- „1. Osoba, która pobrała nienależnie świadczenie pieniężne, obowiązana jest do jego zwrotu w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.
2. Za nienależnie pobrane świadczenie w rozumieniu ust. 1 uważa się:
- 1) świadczenie wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do jego pobierania, jeżeli pobierający to świadczenie był pouczony o tych okolicznościach,
 - 2) świadczenie wypłacone na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd rejonowego urzędu pracy przez osobę pobierającą to świadczenie,
 - 3) zasiłek, dodatek szkoleniowy, stypendium, zasiłek przedemerytalny, świadczenie przedemerytalne lub inne świadczenie pieniężne finansowane z Funduszu Pracy, wypłacone osobie za okres, za który nabyła prawo do emerytury, renty inwalidzkiej lub renty rodzinnej, jeżeli organ rentowy, który przyznał świadczenie, nie dokonał jego pomniejszenia na zasadach określonych w art. 29.
3. Roszczenia bezrobotnego i innej uprawnionej osoby oraz rejonowego urzędu pracy z tytułu zasiłków, dodatków szkoleniowych, stypendiów, zasiłków przedemerytalnych, świadczeń przedemerytalnych i innych świadczeń pieniężnych finansowanych z Funduszu Pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.”,
- b) skreśla się ust. 4 i 6;
- 23) art. 29 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 29. 1. Bezrobotnemu lub innej uprawnionej osobie, którym przyznano prawo do emerytury, renty inwalidzkiej lub renty rodzinnej w wysokości co najmniej połowy najniższego wynagrodzenia za okres, za który wypłacono zasiłek, dodatek szkoleniowy, stypendium, zasiłek przedemerytalny, świadczenie przedemerytalne lub inne świadczenie pieniężne finansowane z Funduszu Pracy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz inne organy rentowe, które przyznały świadczenie, wypłacają to świadczenie pomniejszone o kwotę odpowiadającą wysokości wypłaconych za ten okres zasiłków, dodatków szkoleniowych, stypendiów, zasiłków przedemerytalnych, świadczeń przedemerytalnych lub innych świadczeń pieniężnych i przekazują te kwoty na konto Funduszu Pracy właściwego rejonowego urzędu pracy.
2. Kwota pomniejszenia, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż przy-
- znana za ten okres kwota emerytury, renty inwalidzkiej lub renty rodzinnej.”;
- 24) w art. 30:
- a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „, zasiłku szkoleniowego”,
 - b) w ust. 2 skreśla się wyrazy „, zasiłków szkoleniowych”;
- 25) w art. 31:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Bezrobotnym pobierającym zasiłki przysługują, na zasadach przewidzianych dla pracowników:

 - 1) zasiłki porodowe i pogrzebowe,
 - 2) świadczenia publicznych zakładów opieki zdrowotnej, które są udzielane na podstawie wpisu do legitymacji ubezpieczeniowej, dokonywanego przez rejonowy urząd pracy.”,
 - b) po ust. 1 dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2, przysługują również członkowi rodziny osoby pobierającej zasiłek.”,
 - c) w ust. 3 wyrazy „w art. 16 ust. 5 pkt 3” zastępuje się wyrazami „w ust. 1 pkt 2”,
 - d) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Bezrobotnym uprawnionym do zasiłku zasiłek przysługuje również za okres udokumentowanej niezdolności do pracy, za który na podstawie odrębnych przepisów pracownicy zachowują prawo do wynagrodzenia lub przysługują im zasiłki z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa.”,
 - e) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Świadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1, ust. 3a oraz art. 16 ust. 6, podlegają rozliczeniu przez rejonowe urzędy pracy w ciężar składek na ubezpieczenie społeczne, w trybie przewidzianym dla tych składek.”,
 - f) po ust. 7 dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Minister Pracy i Polityki Socjalnej może określić, w drodze rozporządzenia, rejony administracyjne (gminy) nie uznane za zagrożone szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym, w których rejonowy urząd pracy może dokonywać zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 6.”;
- 26) art. 34 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 34. Kwoty zasiłków, dodatków szkoleniowych, stypendiów, zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych za należyty okres zaokrągla się w górę do 10 groszy.”;
- 27) art. 35 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 35. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w terminie do dnia 30 września każdego roku ogłasza w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przeciętną stopę bezrobocia w kraju oraz na obszarze

działania rejonowych urzędów pracy według stanu na dzień 30 czerwca danego roku.”;

- 28) w art. 37a wyrazy „ust. 4—6 oraz ust. 8 i 9” zastępuje się wyrazami „ust. 4—8”;
- 29) w art. 37b w ust. 5 wyrazy „ust. 4—6 oraz ust. 8 i 9” zastępuje się wyrazami „ust. 4—8”;
- 30) w art. 37c skreśla się wyrazy „i zasiłków szkoleniowych”;
- 31) w art. 37i w ust. 4 wyrazy „art. 24 ust. 5” zastępuje się wyrazami „art. 37j ust. 3”;
- 32) dodaje się rozdział 3c w brzmieniu:

„Rozdział 3c

Zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne

Art. 37j. 1. Zasiłek przedemerytalny przysługuje osobie spełniającej określone w ustawie warunki do uzyskania statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku oraz posiadającej okres uprawniający do emerytury, jeżeli:

- 1) posiada okres uprawniający do zasiłku wynoszący 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn lub
 - 2) posiada okres uprawniający do zasiłku wynoszący 25 lat dla kobiet i 30 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 15 lat wykonywania prac uznanych w przepisach emerytalnych za zatrudnienie w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.
2. Wysokość zasiłku przedemerytalnego wynosi 120% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 24 ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 3—6.
3. Wysokość zasiłku przedemerytalnego wynosi 160% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 24 ust. 1, dla osoby zamieszkałej w dniu nabycia prawa do zasiłku przedemerytalnego oraz w okresie jego pobierania w rejonach administracyjnych (gminach) uznanych za zagrożone szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym, jeżeli stosunek pracy lub stosunek służbowy został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Zasiłek ten przysługuje również w przypadku, gdy w okresie pobierania zasiłku przedemerytalnego rejon został wykreślony z wykazu rejonów administracyjnych (gmin) uznanych za zagrożone szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym.
4. W rejonach administracyjnych (gminach), które utraciły status rejonu zagrożonego szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym, przepis ust. 3 stosuje się do końca roku kalendarzowego następującego po roku, w którym nastąpiła utrata tego statusu.

5. Zasiłek przedemerytalny, w wysokości określonej w ust. 3, przysługuje również osobie nie zamieszkałej w rejonie administracyjnym (gminie) uznany za zagrożony szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym, jeżeli stosunek pracy lub stosunek służbowy rozwiązany został po dniu 1 lipca 1996 r. z przyczyn dotyczących zakładu pracy w wyniku jednorazowego lub w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące zmniejszenia zatrudnienia o co najmniej 100 pracowników.

6. Wysokość zasiłku przedemerytalnego nie może przekroczyć 90% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, w okresie 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc zgłoszenia wniosku o zasiłek przedemerytalny, i być niższa od 120% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 24 ust. 1.

Art. 37k. 1. Świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie spełniającej określone w ustawie warunki do uzyskania statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku, jeżeli:

- 1) osiągnęła wiek co najmniej 58 lat kobieta i 63 lata mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury lub
 - 2) w roku kalendarzowym, w którym został rozwiązany stosunek pracy lub stosunek służbowy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, ukończyła 55 lat kobieta i 60 lat mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, lub
 - 3) do dnia rozwiązania stosunku pracy, z przyczyn dotyczących zakładu pracy, osiągnęła okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn.
2. Wysokość świadczenia przedemerytalnego wynosi 80% kwoty emerytury określonej w decyzji organu rentowego ustalającej wysokość emerytury w celu ustalenia świadczenia przedemerytalnego, nie mniej jednak niż odpowiednio wysokość zasiłku określona w art. 37j ust. 2 i 3.
3. Decyzję ustalającą wysokość emerytury w celu ustalenia wysokości świadczenia przedemerytalnego organ rentowy wydaje na wniosek rejonowego urzędu pracy.
4. Do postępowania w sprawie ustalenia wysokości emerytury w celu ustalenia wysokości świadczenia przedemerytalnego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w sprawie świadczeń emerytalnych.

5. Od decyzji organu rentowego, o której mowa w ust. 3, przysługują środki odwoławcze, określone w odrębnych przepisach.
6. W przypadku braku możliwości ustalenia wysokości świadczenia przedemerytalnego z powodu trwającego postępowania dotyczącego ustalenia wysokości emerytury, świadczenie przedemerytalne wypłaca się w kwocie zaliczkowej, w wysokości odpowiednio określonej w art. 37j ust. 2 i 3.
7. Pracodawca obowiązany jest do przekazywania rejonowym urzędem pracy dokumentacji umożliwiającej wydanie decyzji ustalającej wysokość emerytury w celu ustalenia wysokości świadczenia przedemerytalnego oraz zasiłku przedemerytalnego. Przepisy dotyczące przygotowania wniosku o emeryturę stosuje się odpowiednio.
8. W przypadku równoczesnego spełnienia kilku warunków uprawniających do zasiłku przedemerytalnego i świadczenia przedemerytalnego, uprawnionej osobie przysługuje wybór podstawy ich przyznania.
- Art. 37i.** Zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne podlegają waloryzacji na zasadach przewidzianych dla zasiłków dla bezrobotnych.
- Art. 37f.** Osoby pobierające zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne nie mają obowiązku zgłaszania się do rejonowego urzędu pracy w celu potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy. Osoby te mogą być za ich zgodą skierowane przez rejonowy urząd pracy na szkolenie, do prac interwencyjnych lub robót publicznych.
- Art. 37m. 1.** Do osób uprawnionych i pobierających zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne przepisy art. 23 ust. 4, art. 26, art. 27 ust. 1 pkt 3—5 i ust. 2, art. 31 ust. 1 i 2 oraz art. 34 stosuje się odpowiednio.
2. Zasiłki, o których mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1, finansowane są ze środków Funduszu Pracy.
- Art. 37n. 1.** Prawo do zasiłku przedemerytalnego i świadczenia przedemerytalnego ustaje z dniem niespełnienia warunków, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2, z zastrzeżeniem ust. 2 oraz art. 37f.
2. W przypadku podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, pozarolniczej działalności albo osiągania miesięcznie dochodu w wysokości przekraczającej połowę najniższego wynagrodzenia przez osobę uprawnioną do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, prawo do zasiłku lub świadczenia ulega zawieszeniu.
- Art. 37o. 1.** Prawo do zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych ustalają oraz zasiłki i świadczenia przyznają i wypłacają rejonowe urzędy pracy.
2. Zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne finansowe są z budżetu państwa, w ramach dotacji dla Funduszu Pracy.”;
- 33) w art. 39:
- a) w pkt 1 skreśla się wyrazy „z wyłączeniem okresu pobierania zasiłku szkoleniowego,”
- b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) prawo do dodatku szkoleniowego określonego w art. 16 ust. 2,”;
- 34) w art. 40 w pkt 1 liczbę „12” zastępuje się liczbą „18”, wyrazy „połowę najniższego wynagrodzenia” zastępuje się wyrazami „najniższe wynagrodzenie”, a liczbę „180” zastępuje się liczbą „365”;
- 35) w art. 48 w ust. 2:
- a) w pkt 1 na końcu przecinek zastępuje się średnikiem i dodaje wyrazy „jeżeli zawiadomienie i przystąpienie do opłacania składek następuje w ciągu miesiąca, podstawę wymiaru składki dzieli się przez 30 i mnoży przez liczbę dni, za które składka ma być opłacona,”
- b) w pkt 2 na końcu kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje wyrazy „jeżeli zawiadomienie i przystąpienie do opłacania składek następuje w ciągu miesiąca, najniższą podstawę wymiaru składki dzieli się przez 30 i mnoży przez liczbę dni, za które składka ma być opłacona.”;
- 36) w art. 50 po ust. 13 dodaje się ust. 14 w brzmieniu:
„14. Minister Pracy i Polityki Socjalnej może określać, w drodze rozporządzenia, przypadki, w których zatrudnienie lub powierzenie innej pracy zarobkowej cudzoziemcowi jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia i zgody dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy, jeżeli potrzeba zatrudnienia lub powierzenia innej pracy zarobkowej wynika w szczególności z umów i porozumień międzynarodowych albo dotyczy usług artystycznych.”;
- 37) w art. 53:
- a) w ust. 1 wyrazy „połowę najniższego wynagrodzenia” zastępuje się wyrazami „najniższe wynagrodzenie”,
- b) w ust. 3 wyrazy „połowę najniższego wynagrodzenia” zastępuje się wyrazami „najniższe wynagrodzenie”;
- 38) w art. 56 w ust. 2 skreśla się wyrazy „i zasiłków szkoleniowych”;
- 39) w art. 57 w ust. 1:
- a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) dodatków szkoleniowych, o których mowa w art. 16, pożyczek szkoleniowych, o których

mowa w art. 16a, oraz badań, o których mowa w art. 17 ust. 5,"

- b) w pkt 4 wyrazy „pożyczek, o których mowa w art. 18” zastępuje się wyrazami „pożyczek i kosztów szkolenia, o których mowa w art. 18”,
- c) w pkt 5 na końcu dodaje się wyrazy „oraz składek na ubezpieczenie społeczne, o których mowa w art. 22a”,
- d) w pkt 6 po przecinku dodaje się wyrazy „a także zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych”,
- e) w pkt 12 po wyrazie „uczniowskich” dodaje się wyrazy „oraz opłaconych od nich składek na ubezpieczenie społeczne,”
- f) po pkt 29 dodaje się pkt 30 w brzmieniu:
„30) zasiłków porodowych i pogrzebowych, o których mowa w art. 37m ust. 2.”

Art. 2. W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. Nr 24, poz. 141, z 1975 r. Nr 16, poz. 91, z 1981 r. Nr 6, poz. 23, z 1982 r. Nr 31, poz. 214, z 1985 r. Nr 20, poz. 85 i Nr 35, poz. 162, z 1986 r. Nr 42, poz. 201, z 1987 r. Nr 21, poz. 124, z 1988 r. Nr 20, poz. 134, z 1989 r. Nr 20, poz. 107 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 4, poz. 19, Nr 43, poz. 251 i Nr 55, poz. 319, z 1991 r. Nr 53, poz. 226 i Nr 55, poz. 236 i 237, z 1994 r. Nr 113, poz. 547, z 1995 r. Nr 16, poz. 77 oraz z 1996 r. Nr 24, poz. 110 i Nr 87, poz. 396) art. 85 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 85. § 1. Wypłaty wynagrodzenia za pracę dokonuje się co najmniej raz w miesiącu, w stałym i ustalonym z góry terminie.
- § 2. Wynagrodzenie za pracę płatne raz w miesiącu wypłaca się z dołu, niezwłocznie po ustaleniu jego pełnej wysokości, nie później jednak niż w ciągu pierwszych 10 dni następnego miesiąca kalendarzowego.
- § 3. Jeżeli ustalony dzień wypłaty wynagrodzenia za pracę jest dniem wolnym od pracy, wynagrodzenie wypłaca się w dniu poprzedzającym.
- § 4. Składniki wynagrodzenia za pracę, przysługujące pracownikowi za okresy dłuższe niż jeden miesiąc, wypłaca się z dołu w terminach określonych w przepisach prawa pracy.
- § 5. Pracodawca, na żądanie pracownika, jest obowiązany udostępnić do wglądu dokumenty, na których podstawie zostało obliczone jego wynagrodzenie.”

Art. 3. W ustawie z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267, z 1984 r. Nr 52, poz. 268 i 270, z 1986 r. Nr 1, poz. 1, z 1989 r. Nr 35, poz. 190 i 192, z 1990 r. Nr 10, poz. 58 i 61, Nr 36, poz. 206, Nr 66, poz. 390 i Nr 87, poz. 506, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 80, poz. 350 i Nr 94, poz. 422, z 1992 r. Nr 21, poz. 84 i Nr 64, poz. 321, z 1994 r. Nr 74, poz. 339 i Nr 108, poz. 516, z 1995 r. Nr 4, poz. 17 oraz z 1996 r. Nr 100, poz. 461 i Nr 136, poz. 636) w art. 27 skreśla się ust. 3.

Art. 4. W ustawie z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1993 r. Nr 13, poz. 60, z 1994 r.

Nr 62, poz. 265 oraz z 1996 r. Nr 100, poz. 459) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2a:
 - a) w ust. 1 w pkt 2:
 - po wyrazie „wniosku” dodaje się wyrazy „lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony”,
 - po wyrazie „alimentów” skreśla się wyrazy „ustalonych na podstawie wyroku lub ugody sądowej”,
 - wyrazy „świadczeń o charakterze jednorazowym” zastępuje się wyrazami „jednorazowych pieniężnych świadczeń socjalnych oraz świadczeń w naturze”,
 - b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
„2a) dochód na osobę w rodzinie lub kryterium dochodowym na osobę w rodzinie — oznacza to dochód rodziny podzielony przez liczbę osób w tej rodzinie lub sumę składników, o których mowa w art. 4 ust. 1, ustalonych zgodnie z wiekiem osób w tej rodzinie, podzieloną przez liczbę osób w rodzinie,”
 - c) po pkt 8 dodaje się pkt 9 w brzmieniu:
„9) mieszkaniu chronionym — oznacza to mieszkanie przeznaczone przede wszystkim dla osób z zaburzeniami psychicznymi opuszczających na stałe lub okresowo dom pomocy społecznej, które podejmują samodzielnie egzystencję wymagającą jednak wsparcia ze strony pomocy społecznej.”,
 - d) w ust. 2 wyrazy „100 zł” zastępuje się wyrazami „125 zł”;
- 2) w art. 10:
 - a) w ust. 1:
 - w pkt 1 skreśla się wyrazy „i ośrodków opiekuńczych”,
 - w pkt 2 skreśla się przecinek i dodaje się wyrazy „i specjalnych celowych,”
 - b) w ust. 2 w pkt 2 po wyrazie „opiekuńczych” dodaje się wyrazy „w tym specjalistycznych”;
- 3) w art. 11:
 - a) w pkt 2 po przecinku dodaje się wyrazy „gwarantowanych okresowych i specjalnych okresowych”,
 - b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
„2a) opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne za osoby, o których mowa w art. 27 ust. 1 oraz w art. 31 ust. 4a,”;
- 4) w art. 21 w ust. 1 skreśla się kropkę i dodaje się wyrazy „, w tym mieszkanie chronione.”;
- 5) w art. 27:
 - a) w ust. 4:
 - w pkt 1 przed wyrazem „niezdolnej” dodaje się wyraz „całkowicie”,
 - w pkt 2 przed wyrazem „niezdolnej” dodaje się wyraz „całkowicie” oraz po wyrazie „dochodowego” dodaje się wyrazy „na osobę w rodzinie”,
 - b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

- „6. Zasiłek stały wyrównawczy, o którym mowa w ust. 4, ustala się w wysokości:
- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jako różnicę pomiędzy kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, określonym w art. 4 ust. 1, a dochodem tej osoby,
 - 2) w przypadku osoby w rodzinie, jako różnicę między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, ustalonym zgodnie z art. 4 ust. 1, a posiadanym dochodem na osobę w rodzinie,
 - 3) wysokość zasiłku, o którym mowa w pkt 1 i 2, nie może być wyższa od kwoty zasiłku stałego, o którym mowa w ust. 5. Zasiłek stały wyrównawczy nie może być niższy od 10 zł.”
- c) po ust. 6 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:
- „7. Osobę przebywającą w domu pomocy społecznej lub do niego kierowaną uznaje się za osobę samotnie gospodarującą, jeżeli przed skierowaniem do domu pomocy społecznej była uprawniona do zasiłku stałego wyrównawczego.”;
- 6) w art. 27a w ust. 4 po wyrazach „ubezpieczenia społecznego” dodaje się wyrazy „z wyłączeniem renty rodzinnej”;
- 7) w art. 30 po wyrazie „stałego” dodaje się wyrazy „i stałego wyrównawczego”;
- 8) w art. 31:
- a) w ust. 1 wyrazy „jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium określonego w art. 4 ust. 1” zastępuje się wyrazami „jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód rodziny nie przekracza kryterium dochodowego osoby lub rodziny ustalonego zgodnie z art. 4 ust. 1”;
 - b) w ust. 4 wyrazy „dochodem ustalonym na podstawie art. 4 ust. 1 a posiadanym dochodem” zastępuje się wyrazami „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowym rodziny, ustalonym zgodnie z art. 4 ust. 1, a dochodem tej osoby lub rodziny”;
- c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a—4d w brzmieniu:
- „4a. Osobie, która utraciła prawo do zasiłku dla bezrobotnych, pobieranego na podstawie przepisów o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, z powodu upływu okresu jego pobierania, a dochód rodziny nie przekracza kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z art. 4 ust. 1 — przysługuje gwarantowany zasiłek okresowy, jeżeli w dniu utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych oraz w okresie pobierania gwarantowanego zasiłku okresowego samotnie wychowuje co najmniej jedno dziecko do dnia ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do 15 roku życia, z zastrzeżeniem ust. 4d.
- 4b. Gwarantowany zasiłek okresowy przysługuje przez okres do 36 miesięcy.
- 4c. Gwarantowany zasiłek okresowy wynosi:
- 1) kwotę równą kryterium dochodowemu osoby samotnie gospodarującej, o której mowa art. 4 ust. 1 pkt 1 — przez okres pierwszych 12 miesięcy,
 - 2) 80% kwoty, o której mowa w pkt 1 — przez okres następnych 24 miesięcy.
- 4d. Gwarantowany zasiłek okresowy nie przysługuje w przypadku podjęcia zatrudnienia lub pozarolniczej działalności w rozumieniu przepisów o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu.”;
- 9) po art. 31 dodaje się art. 31a w brzmieniu:
- „Art. 31a. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie nie spełniającej kryterium dochodowego określonego w art. 4 ust. 1 może być przyznany specjalny zasiłek okresowy lub celowy, przy czym:
- 1) miesięczna wysokość zasiłku okresowego nie może być wyższa niż kwota kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, określona w art. 4 ust. 1,
 - 2) wysokość zasiłku celowego nie może być wyższa niż 100% kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, ustalonej zgodnie z art. 4 ust. 1.”;
- 10) po art. 31a dodaje się art. 31b w brzmieniu:
- „Art. 31b. 1. Osobie, o której mowa w art. 27 ust. 1 oraz w art. 31 ust. 4a, posiadającej co najmniej 5-letni okres składkowy w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym, optacana jest składka na ubezpieczenie społeczne od kwoty odpowiadającej najniższemu wynagrodzeniu obowiązującemu w danym roku.
2. Składka wynosi 32% kwoty najniższego wynagrodzenia i jest optacana:
- a) za osobę, o której mowa w art. 27 ust. 1, przez okres niezbędny do spełnienia warunku dotyczącego okresu zatrudnienia (ubezpieczenia) wymaganego do uzyskania prawa do emerytury,
 - b) za osobę, o której mowa w art. 31 ust. 4a, przez okres pobierania gwarantowanego zasiłku okresowego.
3. Z tytułu optacania składek, o których mowa w ust. 2, osobom określonym w ust. 1 przysługują w razie spełnienia wymaganych warunków emerytalne świadczenia pieniężne.
4. Świadczenie pieniężne w postaci składki ubezpieczeniowej nie jest wliczane do dochodu, o którym mowa w art. 2a ust. 1 pkt 2.”;
- 11) art. 35 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 35. 1. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny według następujących zasad:
- 1) miesięczną opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej osoby pełnoletniej posiadającej dochód ustala się w wysokości 200% kwoty określonej w art. 4 ust. 1 pkt 1; opłata ta nie może być jednak wyższa niż 70% dochodu osoby przebywającej w domu pomocy społecznej,
 - 2) miesięczną opłatę za pobyt dzieci w domu pomocy społecznej ponoszą rodzice lub opiekunowie w wysokości 150% kwoty określonej w art. 4 ust. 1 pkt 1, jednak nie wyższej niż kwota odpowiadająca 70% dochodu na osobę w rodzinie; wlicza się w to dziecko kierowane lub przebywające w domu,
 - 3) miesięczną opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej osoby pełnoletniej nie posiadającej własnego dochodu ustala się w wysokości odpowiadającej 200% kwoty określonej w art. 4 ust. 1 pkt 1. Miesięczna opłata nie może być wyższa niż 70% dochodu na osobę w rodzinie, wliczając osobę przebywającą w domu pomocy społecznej lub tam kierowaną. Do dokonania opłaty zobowiązani są, proporcjonalnie do posiadanego dochodu na osobę w rodzinie, małżonek przed zstępnymi i wstępnymi,
 - 4) osoby, o których mowa w pkt 2 i 3, nie ponoszą opłat za pobyt w domu pomocy społecznej, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 4 ust. 1, w przeliczeniu na osobę w rodzinie.
2. Opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną uwzględniając przyznany zakres usług. Osoby nie ponoszą opłat, jeśli ich dochód lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, ustalonego w art. 4 ust. 1.
3. Opłata, o której mowa w ust. 1 pkt 1—3, zostaje podwyższona do pełnego kosztu utrzymania, nie więcej jednak niż do 70% dochodu osoby lub na osobę w rodzinie, po osiągnięciu przez dom pomocy społecznej standardu, zgodnie z art. 20 ust. 2.
4. Przepisów ust. 1 pkt 1—3 nie stosuje się do domów pomocy społecznej prowadzonych przez gminy lub podmioty niepubliczne, jeżeli domy te nie są prowadzone na zlecenie wojewody.
5. Minister Pracy i Polityki Socjalnej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ustalania opłat za pobyt w domu pomocy społecznej, szczegółowe zasady ustalania kosztów utrzymania w domach pomocy społecznej, częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat, a także tryb i sposób ich pobierania.”;
- 12) w art. 35a w ust. 1 dwukrotnie użyte wyrazy „średnioroczny wzrost cen” zastępuje się wyrazami „średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem”;
- 13) w art. 43 w ust. 6a po wyrazach „stanie majątkowym” dodaje się wyrazy „rodzaje dokumentów wymaganych do przyznania renty socjalnej”;
- 14) w art. 49:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Osoby posiadające wykształcenie wyższe o kierunkach nie wymienionych w ust. 1, które przed wejściem w życie niniejszej ustawy ukończyły bądź rozpoczęły specjalizację z zakresu pracy socjalnej oraz organizacji pomocy społecznej, zachowują lub uzyskują uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego.”,
 - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Minister Pracy i Polityki Socjalnej określi, w drodze rozporządzenia, stopnie specjalizacji w zawodzie «pracownik socjalny», obowiązujące dla specjalizacji minima programowe, tryb postępowania w nadawaniu stopni specjalizacji i wydawania dyplomów, warunki uzyskiwania przez pracowników socjalnych stopni specjalizacji zawodowej oraz warunki, jakie powinny spełniać podmioty ubiegające się o zgodę Ministra Pracy i Polityki Socjalnej na prowadzenie szkoleń w zakresie specjalizacji.”;
- 15) w art. 51a:
- a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,
 - b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. Minister Pracy i Polityki Socjalnej określi, w drodze rozporządzenia, minimum programowe specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej, podmioty uprawnione do prowadzenia specjalizacji oraz tryb postępowania w nadawaniu specjalizacji.”.
- Art. 5.** W ustawie z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 104, poz. 450, z 1992 r. Nr 21, poz. 84, z 1993 r. Nr 127, poz. 583 i Nr 129, poz. 602, z 1994 r. Nr 84, poz. 385, z 1995 r. Nr 4, poz. 17, Nr 95, poz. 473 i Nr 138, poz. 681 oraz z 1996 r. Nr 87, poz. 395, Nr 100, poz. 461 i Nr 136, poz. 396) w art. 8 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
- „3. Podstawę wymiaru emerytury osobie, która wcześniej pobierała świadczenie przedemerytalne na podstawie przepisów o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, stanowi podstawa wymiaru emerytury przyjęta do celów ustalenia świadczenia przedemerytalnego — w wysokości uwzględ-

niającej wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do świadczenia przedemerytalnego, albo podstawa wymiaru ustalana jest na nowo w myśl art. 7.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 6 lipca 1995 r. o przedsiębiorstwie państwowym „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. Nr 95, poz. 474) skreśla się art. 47.

Art. 7. W ustawie z dnia 14 czerwca 1996 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. Nr 100, poz. 459) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. Osoby otrzymujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) zasiłek stały wyrównawczy na podstawie art. 27 ust. 1 w związku z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują do niego prawo do dnia 31 grudnia 1997 r. w wysokości przysługującej przed dniem 14 września 1996 r., chyba że dochód na osobę w rodzinie przekroczy wysokość najniższej emerytury,
- 2) zasiłek stały na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują do niego prawo do dnia 31 grudnia 1998 r. w wysokości ustalonej niniejszą ustawą, chyba że nie spełniają kryteriów przewidzianych w art. 27 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, obowiązującej przed dniem 14 września 1996 r.,
- 3) zasiłek okresowy na podstawie art. 31 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują do niego prawo do końca okresu, na który wydana została decyzja, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 1996 r.”;

2) w art. 8 skreśla się wyrazy „art. 35 ust. 3 i 4 oraz”.

Art. 8. 1. Bezrobotnemu, który nabył prawo do zasiłku lub zasiłku szkoleniowego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zasiłki te wypłaca się w wysokości i przez okres wynikający z dotychczasowych przepisów, z zastrzeżeniem ust. 2—5.

2. Bezrobotny, który nabył prawo do zasiłku przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, ma prawo do zasiłku w wysokości określonej w niniejszej ustawie, jeżeli jest to korzystniejsze. Ustalenie tego prawa następuje na wniosek bezrobotnego.

3. Bezrobotnemu nie posiadającemu prawa do zasiłku w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, dodatek szkoleniowy przysługuje, jeżeli szkolenie rozpoczął po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Bezrobotny, który w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pobiera zasiłek na podstawie dotychczasowego przepisu art. 25 ust. 6 ustawy wymienionej w art. 1, zachowuje prawo do jego pobierania na dotychczasowych zasadach przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, chyba że zająd okoliczności powodujące wcześniejszą utratę prawa do zasiłku.

5. Bezrobotny, który od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy uzyskuje wynagrodzenie lub dochód z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w wysokości niższej od połowy najniższego wynagrodzenia, zachowuje status osoby bezrobotnej oraz prawo do zasiłku na dotychczasowych zasadach przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

6. Prawo do zasiłku przedemerytalnego i świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobom spełniającym warunki do jego przyznania, jeżeli:

- 1) zarejestrowane zostały w rejonowym urzędzie pracy po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy,
- 2) w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy uprawnione były do zasiłku do czasu uzyskania uprawnień emerytalnych.

7. Do okresu, od którego w myśl ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zależy nabycie prawa, wysokość i okres pobierania zasiłku, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, zalicza się również okresy zatrudnienia, innej pracy zarobkowej i prowadzenia pozarolniczej działalności, przypadające przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli w tym okresie podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub zaopatrzenie emerytalne i Fundusz Pracy stanowiła kwota wynosząca co najmniej połowę najniższego wynagrodzenia miesięcznie.

8. Stopę bezrobocia, o której mowa w art. 35 ustawy wymienionej w art. 1 niniejszej ustawy, według stanu na dzień 30 czerwca 1996 r. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłosi w ciągu jednego miesiąca od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.

Art. 9. Minister Pracy i Polityki Socjalnej ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu ogłoszenia, z tym że:

- 1) art. 23 ust. 1 pkt 2, ust. 2 i 4, art. 25 ust. 11 i 12, art. 27 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz art. 40 pkt 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wchodzi w życie pierwszego dnia siódmego miesiąca następującego po dniu ogłoszenia,
- 2) art. 25 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 lit. a) ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wchodzi w życie pierwszego dnia czwartego miesiąca następującego po dniu ogłoszenia,
- 3) art. 2 wchodzi w życie z dniem ogłoszenia,
- 4) art. 3 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1998 r.,
- 5) art. 4 z wyłączeniem pkt 8 lit. c), pkt 10 i pkt 14 lit. a) oraz art. 7 wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 14 września 1996 r.,
- 6) art. 6 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: A. Kwaśniewski